

Til lovforslag nr. L 132

Folketinget 2016-17

Betænkning afgivet af Sundheds- og Ældreudvalget den 18. april 2017

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven

(Bedre brug af helbredsoplysninger til kvalitetsarbejde og retslægeligt ligsyn og obduktion samt særligt om samtykke ved behandling af børn og unge)

[af sundhedsministeren (Ellen Trane Nørby)]

1. Ændringsforslag

Sundhedsministeren har stillet 4 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 9. februar 2017 og var til 1. behandling den 2. marts 2017. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Sundheds- og Ældreudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og sundheds- og ældreministeren sendte den 8. november 2016 dette udkast til udvalget, jf. SUU alm. del – bilag 66. Den 9. februar 2017 sendte sundhedsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra Danske Patienter og Foreningen af Praktiserende Speciallæger.

Sundhedsministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har Danske Patienter mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 10 spørgsmål til sundhedsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af DF og EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (DF og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker, at det for partiet har været vigtigt at sikre, at tilliden til sundhedsvæsenet og den enkelte læge bevares. Derfor bør man efter partiets opfattelse i større omfang end med forslaget sikre, at man som patient kan frabede sig, at ens helbredsoplysninger videregives.

Af ministerens svar på spørgsmål nr. 5 fremgår bl.a., at ansvaret for, at der gives tilstrækkelig information til patienten om patientens muligheder for at frabede sig, at der indhentes oplysninger, påhviler den ansvarlige sundhedsperson og de driftansvarlige myndigheder, og at informationen f.eks. kan gives i forbindelse med behandling af patienten, men også kan gøres ved hjemmesideinformation, pjecer el.lign. Dette mener Dansk Folkeparti ikke er tilstrækkeligt, idet regionerne i givet fald med et opslag på en hjemmeside kan friholdes for ansvar, uanset om patienten har læst informationen på hjemmesiden eller ej. Dansk Folkeparti mener derimod, at det bør sikres skriftligt, at patienten efter det foreslåede § 42 d, stk. 3, frabeder sig, at der indhentes data. I modsat fald kan det føre til en tvist om, hvorvidt et samtykke er blevet overhørt eller ved en forglemmelse ikke er blevet behørigt noteret. Dansk Folkeparti mener derfor ikke, at forslaget lever op til de syv principper, som er beskrevet i den politiske aftale fra februar 2017 »Bedre sundhed gennem moderne og sikker brug af data«, jf. afsnittet om »Åbenhed og gennemsigtighed for alle«, hvoraf det bl.a. fremgår, at borgere og patienter skal have bedre information om brugen af deres sundhedsdata, herunder deres mulighe-

der for at sige fra over for, at deres helbredsoplysninger bruges. På den baggrund kan Dansk Folkeparti ikke støtte forslaget.

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af sundhedsministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 1

1) I de under nr. 1 foreslåede § 17, stk. 4 og 5, ændres »forældremyndighedsindehavers« til: »forældremyndighedens indehavers«, og i det foreslåede § 17, stk. 7, ændres »forældremyndighedsindehaver« til: »forældremyndighedens indehaver«.

[Ændring af terminologi]

2) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 42 a, stk. 7, der bliver stk. 6, ændres »stk. 1, 5 og 6« til: »stk. 1 og 5«.

[Ændring af henvisning til bestemmelse]

3) Nr. 15 affattes således:

»15. I § 198, stk. 1, ændres »og 3« til: »og 4«, og i § 199, stk. 2, 3. pkt., ændres »§ 198, stk. 3« til: »§ 198, stk. 4«.

[Forslag om ændring af titel på lov i henvisning til loven udgår og erstattes af forslag om henvisning til korrekte bestemmelser]

Til § 3

4) Henvisningen »§ 1, nr. 1-16« ændres til: »§ 1, nr. 1-3, 01 og 4-16«.

[Konsekvens af det foreslåede nr. 2]

Bemærkninger

Til nr. 1

Af gældende ret i sundhedslovens § 17, stk. 1, fremgår det, at en patient, der er fyldt 15 år, selv kan give informeret samtykke til behandling, og at forældremyndighedens indehaver tillige skal have information og inddrages i den mindreariges stillingtagen.

Af stk. 2 fremgår det, at forældremyndighedens indehaver kan give informeret samtykke, såfremt sundhedspersonen efter en individuel vurdering skønner, at patienten, der er fyldt 15 år, ikke selv er i stand til at forstå konsekvenserne af sin stillingtagen.

Med lovforslagets § 1, nr. 1, foreslås det, at der i sundhedslovens § 17 efter stk. 3 indsættes stk. 4-7.

Af det i lovforslaget foreslåede stk. 4 fremgår det, at sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om forældremyndighedsindehavers informerede samtykke i forbindelse med behandling af børn og unge i den undervisningspligtige alder ved sundhedsplejerske, herunder form og indhold af samtykket.

Tilsvarende fremgår det af det i lovforslaget foreslåede stk. 5, at sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om forældremyndighedsindehavers informerede samtykke i forbindelse med behandling af børn og unge ved den kommunale tandpleje, herunder form og indhold af samtykket.

Derudover fremgår det af det foreslåede stk. 7, at sundhedsministeren kan fastsætte regler om forudgående og efterfølgende information til forældremyndighedsindehaver.

Med den foreslåede ændring af lovforslaget erstattes »forældremyndighedsindehavers« i det foreslåede stk. 4 og 5 af »forældremyndighedens indehavers«, og »forældremyndighedsindehaver« i det foreslåede stk. 7 erstattes af »forældremyndighedens indehaver«. Ændringen sikrer, at der er overensstemmelse mellem den anvendte terminologi i de gældende regler og de regler, der er foreslået i lovforslaget.

Til nr. 2

Med lovforslagets § 1, nr. 3, foreslås det, at sundhedslovens § 42 a, stk. 6, ophæves, og at stk. 7-11 herefter bliver stk. 6-10.

Af gældende ret i sundhedslovens § 42 a, stk. 7, der med den foreslåede bestemmelse bliver stk. 6, fremgår det, at sundhedspersoner, som er omfattet af stk. 1, 1. pkt., eller af regler udstedt i medfør af stk. 1, 2. pkt., uden for de i stk. 1, 5 og 6 nævnte tilfælde med patientens samtykke ved opslag i elektroniske systemer kan indhente oplysninger som nævnt i stk. 1 i forbindelse med behandling af patienter.

Med den foreslåede ændring af lovforslaget udgår henvisningen til § 42 a, stk. 6, som ophæves, i § 42 a, stk. 7, som herefter bliver til stk. 6.

Til nr. 3

Med lovforslagets § 1, nr. 15, foreslås det, at henvisningen i sundhedslovens § 46, stk. 1, til lov om et videnskabs-etisk komitéssystem og behandling af biomedicinske forskningsprojekter ændres til lov om videnskabsetisk behandling af sundhedsvidenskabelige forskningsprojekter.

Denne ændring blev imidlertid vedtaget ved § 39 i lov nr. 620 8. juni 2016 om kliniske forsøg med lægemidler, og den foreslåede ændring af henvisningen er således overflødig.

Med den foreslåede ændring af lovforslaget foreslås det, at lovforslagets § 1, nr. 15, nyaffattes, således at der – i stedet for forslaget om ændring af titlen på den nævnte lov – foretages ændringer af sundhedslovens § 198, stk. 1, og § 199, stk. 2, 3. pkt., jf. nærmere nedenfor.

Efter gældende ret i sundhedslovens § 198, stk. 1, modtager, registrerer og analyserer regionsrådet og kommunalbestyrelsen rapporteringer om utilsigtede hændelser, jf. stk. 2 og 3, til brug for forbedring af patientsikkerheden og rapportering af oplysninger efter reglerne i § 199.

Af sundhedslovens § 199, stk. 2, fremgår, at Styrelsen for Patientsikkerhed fastsætter nærmere regler om, hvilke utilsigtede hændelser der skal rapporteres af regionsrådet og kommunalbestyrelsen til Styrelsen for Patientsikkerhed, hvornår og i hvilken form rapporteringen skal ske, og hvad den skal indeholde. Styrelsen for Patientsikkerhed fastsætter endvidere nærmere regler om, i hvilke tilfælde personer omfattet af § 198, stk. 2, skal rapportere om utilsigtede hændelser til regionsrådet og kommunalbestyrelsen, hvornår og i hvilken form rapporteringen skal ske, og hvad den skal indeholde. Styrelsen for Patientsikkerhed kan desuden fastsætte nærmere regler om, i hvilken form rapportering efter § 198, stk. 3, skal ske.

Med lovforslagets § 1, nr. 16, indsættes efter § 198, stk. 1, et nyt stk. 2, hvorefter stk. 3 bliver til stk. 4.

Med den foreslåede ændring af lovforslagets § 1, nr. 15, foreslås det, at der med lovforslaget foretages de nødveni-

ge konsekvensrettelser af sundhedslovens § 198, stk. 1, og § 199, stk. 2, 3. pkt., således at der i bestemmelserne henvises til § 198, stk. 4.

Til nr. 4

Med lovforslagets § 3 foreslås det, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at lovens § 1, nr. 1-16, ved kongelig anordning kan sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Med den under nr. 4 foreslåede ændring af § 3 sikres det, at de under nr. 2 foreslåede ændringer herefter også vil fremgå af territorialbestemmelsen. Dette betyder, at de under nr. 2 foreslåede ændringer vil kunne sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Liselott Blixt (DF) fmd. Karin Nødgaard (DF) Karina Adsbøl (DF) Susanne Eilersen (DF) Jeppe Jakobsen (DF)

Jan Erik Messmann (DF) Jane Heitmann (V) Hans Christian Schmidt (V) Klaus Markussen (V) Jakob Engel-Schmidt (V)

Thomas Danielsen (V) Jacob Jensen (V) Laura Lindahl (LA) May-Britt Kattrup (LA) Brigitte Klitskov Jerkel (KF)

Astrid Krag (S) Flemming Møller Mortensen (S) Christian Rabjerg Madsen (S) Julie Skovsby (S) nfm. Karin Gaardsted (S)

Lea Wermelin (S) Yildiz Akdogan (S) Stine Brix (EL) Finn Sørensen (EL) Pernille Schnoor (ALT) Torsten Gejl (ALT)

Lotte Rod (RV) Kirsten Normann Andersen (SF) Trine Torp (SF)

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Tjóðveldi (T)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Alternativet (ALT)	10	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende L 132

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra sundhedsministeren
2	Ændringsforslag, fra sundhedsministeren
3	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	Henvendelse af 21/3-17 fra Danske Patienter
6	Præsentation fra Danske Patienters foretræde den 28. marts 2017
7	Henvendelse af 4/4-17 fra Foreningen af Praktiserende Speciallæger
8	Ændringsforslag, fra sundhedsministeren
9	Udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 132

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelsen af 21/3-17 fra Danske Patienter, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm., om ministeren mener, at lovforslaget flugter med de syv principper for brug af sundhedsdata, som blev aftalt i februar, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, at lovforslaget har til hensigt at sikre, at politiet og Styrelsen for Patientsikkerhed kan indhente oplysninger om relevant sundhedsdata, og om, hvad der er til hinder for, at de kan indhente de oplysninger i dag, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm., om ministeren vil sikre, at videregivelse af patientoplysninger uden samtykke fra patienten til henholdsvis læger under uddannelse, speciallæger og studerende som led i deres uddannelse sker med samtykke fra patienten, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvordan ministeren vil sikre, at patienterne informeres om mulighed for at frabede sig, at deres helbredsoplysninger videregives, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm., om der skal et mundtligt eller skriftligt tilsagn til godkendelse eller afvisning af, at en patients sundhedsdata kan videregives, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, at ministeren har oplyst, at hvis en patient ikke ønsker at videregive vedkommendes helbredsoplysninger, skal patienten rette henvendelse til den sundhedsperson, som har ansvaret for de oplysninger, som patienten ikke ønsker videregivet, og om, hvordan det i praksis skal ske, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om, at flere høringssvar vedrører autoriserede sundhedspersoner samt sundhedspersoner som farmaceuter og farmakonome, som ikke er autoriserede, og om, hvordan ikkeautoriserede sundhedspersoners arbejde sikres, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm., om ministeren vil være med til at indføre, at læger, der skal udfylde en dødsattest, fremadrettet kan gå ind i FMK og se, hvilken me-

dicin den afdøde har fået, når de på side 2 i dødsattestregistreringen skal oplyse medicinforbruget, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå

10

Spm. om kommentar til henvendelsen af 4/4-17 fra Foreningen af Praktiserende Speciallæger, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå